

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis Et Breviarii Romani

In quibus origo cuiusque Ritus, Causæ historicæ, vel mysticæ, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, Obligatio, & exquisitus Vsus, additis opportunè Decretis omnibus S. Rituum Congregationis, quàm breuissimè explicantur

Gavanti, Bartolommeo

Antverpiæ, 1646

De tempore Officij diuini. VI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40233

quest. 9. In psalmis autem & Hymnis recitandis, caue, ne si plures socij sint, alio modo dicantur quàm alternis versibus, ad modum duarum partium Chori, ex vsu communi Ecclesiæ; alioquin non fit satis, ait *Suar. lib. 4. cap. 25. num. 3.*

4 Qui in Choro destinatus ad cantum non cantat, non satisfacit, *Nauar. Miscell. 79. de Orat. cap. 10. num. 47. ex Trident. Sess. 24. cap. 12.* vbi de Canonicis loquitur. Consuetudo contraria in Canonicis, qui per alios cantant, vbi moribus gentium sic recepta, siue continuata post Bullam Pij V. potest excusare à cantu, *Azor. cap. 11. quest. 6.* Videant tamen Episcopi, ne sit abusus, & dum per organum sonatur versus, dicatur hic ab aliquo, vt ab astantibus audiatur, *Suar. Tom. 2. lib. 4. cap. 8. num. 7.*

5 Ad exactam prolationis formam, & præsertim in Choro, valdè iuuat cognitio verborum Grammaticalis, quænam corripienda sint, aut producenda. Et quia rudioribus etiam sum ego debitor, addidi ad calcem huius Operis eorum verborum notulam quæ in Breuiario Romano sparsim habentur; & in quibus plurimi hæere possunt, & solent: licet in Breuiario ipso nuper edito suis locis eadem iam adnotauerimus.

De tempore Officij diuini.

TIT VI.

1 **D**ocet *Francol. de hac re sussumè, & par. 1. cap. 10.* præcisum tempus cuiusque Horæ recitandæ debitum, esse intra spatium Horæ diæ sibi respondentis, non extra illud; & *cap. 21.* Primam in prima diæ hora, Tertiam in tertia, Sextam in sexta. Nonam in nona, Vesperas in

vndecima, Completorium in duodecima recitandas esse, Matutinum autem post mediam noctem, auroram versus; sumitque ille horas cum latitudine.

2 A media nocte antecedentis diæ incipit tempus recitandi Officij, & perseverat vsque ad mediam noctem sequentis inclusiue. Est communis apud *Bonac. diss. 1. quest. 3. pun. 3. num. 2.* ita vt ultra mediam noctem sequentis diæ Officium præcedentis non valeat, *Nauar. cap. 3. num. 54.*

3 Qui variat intra dictum tempus notabiliter horam à sacris Canonibus præscriptam, peccat venialiter, *Bonac. loco citato num. 4.* nisi iusta causa excuset; quæ est maior deuotio, vel periculum probabile futuræ occupationis, *idem num. 5.* quare nec tenetur repetere, *num. 6.*

4 Consuetudini in hac re standum est potius quàm Iuri scripto, *Azor. quest. 8. in 2. obiect.*

5 Satius est etiam anteponeere quàm postponere, *Azor. cum communi cap. 9. quest. 3.*

6 Matutinum & Laudes ex iusta causa possunt recitari in Vesperis præcedentis diæ, puta, vt deuotius oret, vel studijs manè operam det, vel quia non poterit manè ita commodè recitare, *S. Thom. quodlib. 5. artic. 28. & communis.* & post Completorium satis est expectare tertiam vel quartam horam post meridiem, *S. Thom. ibid. & alij apud Bonac. loco cit. num. 16.* non ante horam vigesimam *num. 17.* *Azor. autem docet cap. 9. quest. 5.* non ante vigesimam primam æstate, nec hieme ante vigesimam secundam.

7 Prima ante solis ortum, vel paulò post, Tertia aliquantulum post ortum, Sexta paulò post, Nona prope pran-

prandium, Vesperæ & Completorium post prandium, *Tolet. lib. 2. cap. 23.* Sed excusatur ab omni peccato ille qui recitat Primam cum Tertia, Sexta & Nona simul, duabus vel tribus horis post Solis ortum, *Bonacin. loco citato num. 9.*

8 Qui verò differt Matutinum sine causa ad Vesperas, vel anticipat Completorium ante prandium, nimis notabiliter variat tempus, & peccat venialiter, *Bonac. ibidem.*

9 In Choro statæ horæ sunt obseruandæ magis quàm in priuata recitatione, *Nauar. cap. 3. num. 63. & alij cum Bonac. num. 7.* qui tamen cum Caietano, secluso scandalo, censet, non peccare mortaliter eos qui extra statas horas in Choro recitant; & *ibidem* addit, posse, ob Processionem, vel Concionem, mutari horam. Si quod est peccatum, imputatur Superiori potius quàm Canonicis, paratis tamen ad obediendum.

De loco diuini Officij. TIT. VII.

1 **V**bi que recitari potest priuatè, *Azor. lib. 10. cap. 11. quæst. 8.* modò non impediatur attentio, *Nauar. cap. 21. num. 32.* & locus sit decens, *ex Molfes. Tract. 5. cap. 2. n. 80.*

2 In Choro verò tenentur recitare, qui Choro sunt addicti ex iustitia, iuxta institutionem beneficiorum & consuetudinem locorum, nisi aliud cogat necessitas, vt hiemis tempore in Sacristia, vel adsit consuetudo legitima, vel priuilegium Papæ, vel Fundatoris institutio, *Bellarmin. in lib. de Bon. oper. cap. 18. ver. Locus. & Doctores communiter.*

3 Vnde Canonici, qui vltra tres menses à Tridentino permiffos, notabiliter, hoc est, pluribus diebus, vltra

quatuor, à Choro absunt, per se loquendo mortaliter peccant, vt fusiùs *Bonac. disp. 2. quæst. 1. par. 2. num. 1.* Neque possunt alios sibi substituere, *ibidem pun. 4. num. 1.* nisi consuetudo legitima vel priuilegium adsit, ait *Moneta noster de Distrib. par. 2. q. 14. num. 20. & 42.* An teneantur adesse in habitu Canonicali, vide *Monetam ibidem quæst. 19. ad finem.*

4 Fieri etiam potest, vt, consuetudine immemorabili, vel sufficienter præscripta, Canonici, quorum fructus sunt tenues, non teneantur quotidie ad Chorum, *Bonac. disp. 1. quæst. 2. punc. 5. num. 14.*

5 Episcopi per se loquendo non sunt addicti Choro, *Bonacin. ibidem num. 9.*

6 Parochi de Iure antiquo tenebantur, nunc minimè, ad publicam recitationem Officij in Ecclesia, & hoc de consuetudine ferè vniuersali & communiter recepta, exceptis Vesperis in diebus Festis, *ex Suar. & Bonacin. loco supra citato num. 12.*

7 Multò minùs Cappellani tenentur ad Chorum, quibus ex fundatione non incumbit hæc cura, *Bonac. nu. 13.*

8 Regulares addicti Choro non tenentur ad Chorum, nisi ex vi Regulæ, & idèd non sub peccato mortali, *Caiet. v. Hora Can. & Bonacin. loco cit. quæst. 2. pun. 2. num. 8.*

De ordine diuini Officij. TIT. VIII.

1 **Q**ui sine iusta causa peruertit ordinem Horarum, peccat venialiter. Iusta verò causa est obliuio, inaduertentia, vt Chorus iuuetur, vel alius, ad dicendum Officium, *Azor. cap. 10. quæst. 1. ex Nauar. cap. 3. num. 65.*

2 Peruersio eiusdem horæ, secluso con-